ÁRSREIKNINGUR
LANDSPÍTALA 2015

Efnisyfirlit

Bls.

Staðfesting ársreiknings 3
Áritun endurskoðenda 4
Rekstrarreikningur 5
Efnahagsreikningur 6
Sjóðstreymi 7
Skýringar 8

Skýrsla framkvæmdastjórnar Landspítala og staðfesting á ársreikningi fyrir árið 2015

Landspítali (LSH) starfar skv. lögum um heilbrigðisþjónustu, nr. 40/2007, lögum um réttindi sjúklinga, nr. 74/1997, lögum um heilbrigðisstarfsmenn nr. 34/2012, stjórnsýslulögum nr. 37/1993, upplýsingalögum nr. 140/2012, lögum um fjárreiður ríkisins, nr. 88/1997, svo og öðrum lögum, reglugerðum og stjórnvaldsfyrirmælum, sem snerta kunna spítalann í heild eða einstaka þætti í starfsemi hans.

Landspítali er þekkingarfyrirtæki og þjónustustofnun í þágu sjúklinga og alls almennings. Spítalinn hefur þríþættu hlutverki að gegna, þ.e. þjónusta við sjúklinga, menntun og rannsóknir í heilbrigðisvísindum. Gildi spítalans eru *Umhyggja, Fagmennska, Öryggi og Framþróun.* Spítalinn leggur áherslu á velferð starfsmanna sinna. Á árinu 2015 störfuðu að meðaltali 4.923 starfsmenn á LSH í 3.739 stöðugildum (ársverk).

Á árinu 2015 var ársveltan um 57.994 m. kr. Tekjuafgangur var á árinu þar sem rekstrartekjur og ríkisframlag voru 56 m. kr. umfram rekstrargjöld. Samkvæmt efnahagsreikningi nemur ójafnað eigið fé spítalans 2.905 m. kr. í árslok 2015. Eignir spítalans nema 2.561 m. kr. en skuldir eru samtals 5.283 m. kr. Þar af er skuld Landspítala við ríkissjóð 1.810 m. kr. í lok árs.

Forstjóri og framkvæmdastjóri fjármálasviðs staðfesta ársreikning Landspítala fyrir árið 2015 með undirritun sinni fyrir hönd framkvæmdastjórnar.

Reykjavík, 18. mars 2016.

Páll Matthíasson
forstjóri

María Heimisdóttir
framkvæmdastjóri

Áritun endurskoðenda

Til Landspítala og velferðarráðuneytis

Ábyrgð stjórnenda
Við höfum endurskoðað ársreikning Landspítala fyrir árið 2015. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnenda, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar. Hann er lagður fram af stjórnendum stofnunarinnar og eru þeir ábyrgir fyrir gerð og framsetningu hans í samræmi við lög um fjárreiður ríkisins.

Ábyrgð endurskoðenda
Við erum ábyrgir fyrir því áliti sem látið er í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðunin fólst í eftirfarandi aðgerðum:

- að sannreyna að ársreikningurinn gefi glögga mynd af rekstri og efnahag í samræmi við góða reikningsskilavenju fyrir A-hluta ríkisstofnanir,
- að kanna innra eftirlit og meta hvort það tryggir viðeigandi árangur,
- að kanna hvort reikningar séu í samræmi við heimildir fjárlaga, fjáraukalaga og annarra laga, lögmæt fyrirmæli, starfsvenjur og rekstrarverkefni þar sem við á.

Endurskoðunin byggir á skipulögðu ferli aðgerða og faglegu mati sem miðar að því að staðfesta fjárhæðir og aðrar upplýsingar í ársreikningnum. Hún felur meðal annars í sér áhættugreiningu, greiningaraðgerðir, úrtakskannanir og athuganir á gögnum til að sannreyna fjárhæðir og aðrar upplýsingar sem fram koma í ársreikningnum. Endurskoðunin felur einnig í sér mat á þeim reikningsskila- og matsaðferðum sem gilda um A-hluta stofnanir. Við teljum að endurskoðunin hafi byggt upp nægjanlega traustan grunn til að staðfesta álit okkar.

Álit
Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu Landspítalans á árinu 2015, efnahag 31. desember 2015 og breytingu á handbæru fé á árinu 2015 í samræmi við lög um fjárreiður ríkisins.

Ríkisendurskoðun, 18. mars 2016

Sveinn Arason,
ríkisendurskoðandi.

Sigurgeir Bóasson
endurskoðandi

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Rekstrarreikningur árið 2015

	Skýr.	2015	2014
Tekjur			
Þjónustutekjur	14	3.666.424	3.391.677
Styrkir til fjárfestinga í tækjabúnaði og öðrum stofnkostnaði	15	287.667	363.289
Aðrar tekjur	16	2.608.936	1.021.581
S-merkt lyf og blöndunargjöld, sala til SÍ	17	3.359.624	4.857.354
S-merkt lyf, endurkræfur kostnaður	17	(3.291.126)	(4.758.153)
Tekjur samtals		6.631.525	4.875.748
Gjöld			
Laun og launatengd gjöld	18	38.644.821	34.719.707
Vörunotkun	19	8.346.929	7.495.212
Aðkeypt þjónusta og leigugjöld	20	3.707.539	3.522.891
Annar rekstrarkostnaður	21	1.582.021	1.148.682
		52.281.310	46.886.492
Fjárfesting í tækjabúnaði	22	1.758.751	1.641.668
Annar stofnkostnaður og endurbætur	23	654.814	676.180
Gjöld samtals	13	54.694.876	49.204.341
Tekjuhalli án fjármagnsliða		(48.063.350)	(44.328.593)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	24	47.810	25.330
Tekjuhalli fyrir ríkisframlag		(48.015.540)	(44.303.263)
Ríkisframlag	10, 25, 31	48.071.200	43.553.920
Tekjuafgangur (tekjuhalli)	10	55.660	(749.343)

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Efnahagsreikningur 31. des 2015

Eignir	Skýr.	31.12.2015	31.12.2014
Áhættufjármunir			
Hlutabréf	26	2.500	2.500
Veltufjármunir			
Vörubirgðir	6, 27	751.107	748.320
Skammtímakröfur	7, 28, 29	1.777.135	1.416.573
Handbært fé	8	30.421	21.929
Veltufjármunir		2.558.663	2.186.822
Eignir samtals		2.561.163	2.189.322
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Höfuðstóll			
Höfuðstóll í ársbyrjun		(2.960.900)	(2.211.557)
Tekjuafgangur (tekjuhalli)		55.660	(749.343)
Ójafnað eigið fé	10	(2.905.240)	(2.960.900)
Annað eigið fé			
Framlag til eignamyndunar í vörubirgðum		183.112	183.112
Annað eigið fé		183.112	183.112
Eigið fé samtals		(2.722.128)	(2.777.788)
Skuldir			
Langtímaskuldir			
Fjármögnunarleigusamningur	11, 30	37.566	40.870
Næsta árs afborgun		(3.591)	(3.328)
		33.975	37.542
Skammtímaskuldir			
Ríkissjóður	31	1.809.771	769.491
Viðskiptaskuldir	32	3.435.953	4.156.750
Næsta árs afborgun fjármögnunarleigusamnings		3.591	3.328
Skammtímaskuldir		5.249.315	4.929.568
Skuldir samtals		5.283.290	4.967.110
Eigið fé og skuldir samtals		2.561.163	2.189.322
Eignir utan efnahagsreiknings	33		
Skuldbindingar utan efnahagsreiknings	34		

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Yfirlit um sjóðstreymi árið 2015

	Skýr.	2015	2014
Rekstrarhreyfingar			
Veltufé frá rekstri:			
Tekjuafgangur (tekjuhalli)..		55.660	(749.343)
Gjaldfærð fjárfesting samtals umfram ríkisframlag og styrki.....	22, 15	78.299	90.560
Veltufé frá rekstri		133.959	(658.783)
Breyting á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Birgðir, (hækkun)...		(2.787)	(13.647)
Skammtímakröfur, (hækkun)...		(360.562)	128.588
Viðskiptaskuldir, (lækkun)...		(720.797)	324.765
		(1.084.145)	439.706
Handbært fé til rekstrar		(950.187)	(219.077)
Fjárfestingarhreyfingar			
Tækjabúnaður, annar stofnkostnaður og endurbætur................	22, 15	(2.413.565)	(2.317.849)
		(2.413.565)	(2.317.849)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborgun fjármögnunarleigusamnings	11, 30	(3.304)	(2.492)
Framlag á lokafjárlögum 2012		0	2.223.200
Gjafir og styrkir til fjárfestingar í tækjum og öðrum stofnkostn.		287.667	363.289
Framlag til stofnkostnaðar og endurbóta á fjárlögum		2.047.600	1.864.000
Breyting á greiðslustöðu við ríkissjóð:	31		
Framlag ríkissjóðs...		(48.071.200)	(45.777.120)
Greitt úr ríkissjóði..		49.111.480	43.865.629
		3.372.243	2.536.505
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		8.491	(421)
Handbært fé í ársbyrjun		21.929	22.350
Handbært fé í lok árs		30.421	21.929

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SKÝRINGAR

Reikningsskilaaðferðir

1. Grundvöllur reikningsskila:

Ársreikningur Landspítala fyrir árið 2015 er gerður í samræmi við lög um fjárreiður ríkisins, nr. 88/1997, lög um ársreikninga, nr. 3/2006, og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga, nr. 696/1996.

Samkvæmt fjárreiðulögum skulu ríkisstofnanir í A-hluta ekki eignfæra varanlega rekstrarfjármuni, heldur gjaldfæra þá á kaupári. Stofnanir eiga almennt ekki að taka lán eða stofna til skuldbindinga til lengri tíma án sérstakra heimilda.

2. Bókhald og fjármál:

Bókhald Landspítala er fært hjá spítalanum í samræmdu bókhaldskerfi ríkisstofnana. Spítalinn annast sjálfur um allar fjárreiður, forsendur launa og starfsmannahald.

3. Skattar:

Landspítali greiðir ekki tekjuskatt.

4. Skráning tekna:

Sértekjur spítalans eru yfirleitt bókaðar í þeim mánuði sem þær falla til. Heildarframlag ríkisins er fært í samræmi við ákvæði fjárlaga og fjáraukalaga.

5. Skráning gjalda:

Gjöld spítalans eru samkvæmt meginreglu bókuð í þeim mánuði sem til þeirra er stofnað. Í lok ársins eru áfallin en ógreidd gjöld færð í rekstrarreikning og sem skuldir í efnahagsreikningi.

6. Vörubirgðir:

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði á grundvelli stöðu í birgðakerfum og birgðatalninga, að teknu tilliti til niðurfærslu til varúðar vegna eldri vara.

7. Skammtímakröfur:

Skammtímakröfur á skuldunauta eru færðar í efnahagsreikning á nafnverði að teknu tilliti til niðurfærslu vegna áætlaðs taps á útistandandi kröfum. Niðurfærslan er ekki endanleg afskrift heldur er myndaður mótreikningur til að mæta tapi sem kann að myndast ef kröfur reynast ekki innheimtanlegar.

8. Handbært fé:

Handbært fé samanstendur af reiðufé í sjóðum og bankainnstæðum.

9. Lífeyrisskuldbinding:

Lífeyrisskuldbinding vegna núverandi og fyrrverandi starfsmanna stofnunarinnar er áhvílandi. Í samræmi við reikningsskilavenju A-hluta ríkissjóðs er þessi skuldbinding þó ekki færð í ársreikninginn þar sem heildarskuldbinding ríkisstofnana er færð í einu lagi hjá ríkissjóði.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SKÝRINGAR

10. Eigið fé:

Ójafnað eigið fé spítalans nemur í lok árs um 2.905 m. kr. Gerð er grein fyrir breytingu eigin fjár á árinu 2015 í meðfylgjandi sundurliðun.

Ójafnað eigið fé 1. janúar 2015		(2.960.900)
Tekjuhalli fyrir ríkisframlag	(48.015.540)	
Ríkisframlag tímabilsins	48.071.200	
Tekjuafgangur ársins	55.660	55.660
Ójafnað eigið fé 31. desember 2015		**(2.905.240)**

11. Langtímaskuldir:

Langtímaskuld er færð á núvirði að frádregnum greiddum afborgunum. Eftirstöðvar eru reiknaðar miðað við gildandi gengi eða vísitölu í árslok, ef slíkur umreikningur á við.

12. Viðskiptaskuldir:

Viðskiptaskuldir eru færðar á nafnverði að viðbættum áföllnum vöxtum.

Sundurliðanir og skýringar

13. Starfsþáttagreining:

Samkvæmt stjórnskipulagi sjúkrahússins árið 2015 skiptist það í 12 aðskildar rekstrareiningar. Endurbætur, stofnkostnaður og tækjakaup og kostnaður vegna S-merktra lyfja er meðtalinn í kostnaði utan sviða. Kostnaður rekstrareininga árið 2015 greinist á eftirfarandi hátt.

	2015	**2014**
Skrifstofa forstjóra..	328.000	310.170
Mannauðssvið..	204.806	159.911
Fjármálasvið...	915.637	869.076
Rekstrarsvið...	5.023.078	4.899.702
Framkvæmdastj. hjúkrunar og framkvæmdastj. lækninga........	635.351	599.284
Flæðisvið...	11.521.707	7.772.004
Lyflækningasvið..	9.570.176	8.619.715
Skurðlækningasvið..	5.227.116	4.692.688
Kvenna- og barnasvið..	6.079.873	5.450.774
Geðsvið...	4.240.659	3.848.348
Aðgerðasvið...	7.038.537	6.446.635
Rannsóknasvið..	4.936.747	4.666.813
	55.721.685	48.335.119
Utan sviða..	2.989.217	3.098.768
Innri viðskipti á LSH..	(4.016.027)	(2.229.546)
Samtals	54.694.876	49.204.341

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SKÝRINGAR

14. Þjónustutekjur:

Þjónustutekjur fela í sér tekjur spítalans af eiginlegri heilbrigðisþjónustu til einstaklinga, annarra sjúkrahúsa og heilsugæslustöðva, auk leigu á ýmsum hjálpartækjum vegna sjúkdóma. Tekjur af þessari þjónustu hækka frá árinu 2014 um 8,1%.

	2015	2014
Rannsóknir..	1.333.440	1.421.439
Komur á göngudeildir og bráðadeildir	743.824	690.594
Daggjöld og tekjur af ósjúkratryggðum sjúklingum.................	657.118	522.712
Sérfræðiþjónusta, önnur..	675.111	445.197
Hjálpartæki og önnur seld þjónusta.......................................	256.931	311.735
Samtals	3.666.424	3.391.677

15. Styrkir til fjárfestinga í tækjabúnaði:

Styrkir og gjafir til kaupa á tækjabúnaði fyrir spítalann koma frá sjálfstæðum sjóðum, líknarsamtökum, félagasamtökum og einstaklingum. Oftast eru framlögin reidd fram hverju sinni vegna tiltekins búnaðar. Framlög til stofnkostnaðar á fjárlögum eru ekki tekjufærð hér. Sjá skýringu nr. 25.

16. Aðrar tekjur:

Aðrar tekjur spítalans samanstanda af ýmsum tekjuliðum, öðrum en tekjum af eiginlegri heilbrigðisþjónustu. Þessi liður hækkar um 1.587,3 m. kr. á milli ára. Helstu ástæður hækkunarinnar eru breytt fyrirkomulag á sölu S-merktra lyfja samkvæmt lyfseðlum frá 1. maí 2015, rekstrartekjur vegna biðdeildar á Vífilsstöðum og aukin endurkrafa vegna sjúkraflutninga.

Selt fæði...	219.889	207.125
Rannsókna- og þróunarverkefni...	48.755	62.274
Þjónustusala til opinberra aðila..	525.200	0
Önnur seld þjónusta...	157.252	190.829
Framlög og gjafir, aðrar en framlög til fjárfestingar................	48.614	62.129
Vörusala...	1.290.097	179.485
Leigutekjur...	107.685	101.020
Aðrar tekjur..	211.444	218.720
Samtals	2.608.936	1.021.581

17. S-merkt lyf:

Sjúkratryggingar Íslands (SÍ) bera ábyrgð á kostnaði vegna S-merktra lyfja sjúklinga á dag- og göngudeildum. Landspítali annast innkaup lyfjanna en gerir endurkröfu með tekjureikningum á SÍ. Breyting á fyrirkomulagi við umsýslu og afgreiðslu S-merktra lyfja átti sér stað 1. maí 2015.

S-merkt lyf, sala til SÍ...	3.310.378	4.806.278
S-merkt lyf, álag jan til apríl og blöndunargjöld.......................	49.246	51.076
S-merkt lyf, endurkræfur kostnaður......................................	(3.291.126)	(4.758.153)
Samtals	68.498	99.201

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SKÝRINGAR

18. Laun og launatengd gjöld:

Launagjöld Landspítala hækka um 11,3% frá fyrra ári.

		2015	2014
Dagvinnulaun		21.545.820	19.461.460
Yfirvinna		3.728.886	3.329.942
Álagsgreiðslur		4.930.984	4.313.648
Önnur laun		1.197.387	787.357
Launatengd gjöld		7.241.744	6.827.300
	Samtals	38.644.821	34.719.707

Ársverk starfsmanna Landspítala voru 3.739 að meðaltali á árinu 2015, en þau voru til samanburðar 3.752 á árinu 2014. Fjarvera starfsmanna í verkfalli kemur til fækkunar ársverka á árinu. Á árinu 2015 voru 4.923 starfsmenn að störfum að meðaltali í hverjum mánuði á spítalanum í mismunandi starfshlutfalli, en til samanburðar var sá fjöldi 4.827 á árinu 2014. Miðað er við alla starfsmenn sem verið hafa á launaskrá, bæði dagvinnufólk og tímavinnufólk. Áunnið ótekið orlof og annar ógreiddur launatengdur frítímaréttur er ekki færður í ársreikninginn, sbr. skýringu nr. 36.

19. Vörunotkun:

Í meðfylgjandi sundurliðun er gerð grein fyrir hinum ýmsu liðum vörukaupa, að teknu tilliti til birgðabreytinga þar sem við á. Vörunotkun hækkar um 11,4% á milli ára. Í skýringu nr. 27 má sjá vörubirgðir í lok áranna 2015 og 2014.

Lækninga- og hjúkrunarvörur		3.222.369	3.391.907
Lyf		2.805.007	1.671.833
Rannsóknavörur		770.764	902.297
		6.798.140	5.966.037
Matvæli		762.548	681.832
Orkugjafar		347.554	341.405
Tímaritaáskrift, bækur og skrifstofuvörur		187.948	173.732
Byggingavörur		77.794	91.754
Lín, fatnaður og hreinlætisvörur		172.945	240.452
		1.548.789	1.529.175
	Samtals	8.346.929	7.495.212

20. Aðkeypt þjónusta og leigugjöld:

Aðkeypt þjónusta og leigugjöld nema samtals 3.708 m. kr. á árinu 2015. Þessi liður hækkar um 5,2% milli ára. Stærstu kostnaðarliðirnir eru ýmis konar aðkeypt sérfræðiþjónusta og verkkaup auk leigu- og leyfisgjalda.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SKÝRINGAR

	2015	2014
Sérfræðiþjónusta..	1.129.135	1.089.233
Verkkaup..	983.494	1.000.330
Leigu- og afnotagjöld...	417.082	446.965
Ferðir, fundir, risna o.fl.	416.580	374.578
Aðkeyptur akstur..	474.772	353.301
Flutningaþjónusta...	117.695	99.717
Annað..	168.781	158.767
Samtals	3.707.539	3.522.891

21. Annar rekstrarkostnaður:

Annar rekstrarkostnaður samanstendur meðal annars af fasteignagjöldum og öðrum opinberum gjöldum, framlögum til rannsókna og kaupum á ýmsum minniháttar búnaði og tækjum. Kostnaðurinn hækkar um 433 m. kr. milli ára.

Opinber gjöld og tryggingar..	433.657	416.690
Framlag til rannsókna og gæðaverkefna................................	222.457	53.058
Minniháttar tæki, áhöld, varahlutir...	809.775	595.912
Ýmis óreglulegur kostnaður...	116.132	83.022
Samtals	1.582.021	1.148.682

22. Fjárfesting í tækjabúnaði:

Á reikningsárinu voru kaup Landspítalans á tækjabúnaði í megindráttum eftirfarandi:

Svæfingavélar og skjáir	111.203	198.732
Æðaþræðingartæki	0	165.141
Ísótópatæki	0	151.695
Hjartaþræðingartæki	0	134.154
Sjúkrarúm	108.067	50.784
Ómtæki	24.792	44.373
Röntgentæki	126.601	31.188
Kviðsjárspeglunarbúnaður	0	36.111
Aðgerðaþjarkur	281.012	0
Röntgentæki	112.036	0
Diskastæður	86.219	0
Skurðarborð og skurðstofulampar	79.684	0
Síritar	71.431	0
Kjarnarannsókn, samstæða	65.881	0
Gegnumlýsingartæki	63.502	0
Massagreinir	63.487	0
Línuhraðall	50.319	0
Tölvusneiðmyndatæki	35.353	0
Sótthreinsunarofnar	31.870	0
Maldi Tof tæki	24.869	0
Annað	422.426	829.490
Samtals	1.758.751	1.641.669

SKÝRINGAR

23. Annar stofnkostnaður og endurbætur:

Stofnkostnaður spítalans felur hér í sér nýkaup á fasteignum, ásamt endurbótum á innréttingum, húseignum og lóðum.

	2015	2014
Fossvogur, endurbætur utanhúss..	30.881	129.364
Gámaskrifstofur..	23.688	109.675
Hringbraut, endurbætur bráðalyfta..	42.245	75.273
Landakot, endurbætur utanhúss..	44.367	75.180
Aðalbygging, endurbætur utanhúss.......................................	42.778	58.416
Endurbætur, geðdeild...	25.788	56.345
Kjarnarannsóknastofa, endurnýjun.......................................	20.356	47.772
Lagfæring á vinnustöðvum til að auka skilvirkni.....................	24.431	22.065
Kvennadeild, sameining deilda..	0	17.817
Ísótópastofa, 10 G, endurbætur...	0	17.194
Vélasalir, endurbætur..	0	14.098
Endurnýjun í rafmagnssölum v/ brennisteinsmengunar í lofti....	0	10.529
Tunguháls, endurnýjun og viðgerð þaks................................	23.489	5.079
Fossvogur og Hringbraut, eldvarnir.......................................	9.858	9.820
Kvennadeild, endurnýjun á móttöku.......................................	100.773	0
Grensás, endurbætur utanhúss..	49.083	0
Vífilsstaðir, endurbætur utanhúss..	38.807	0
Ný varaaflvél...	29.728	0
Hringbraut, kvennadeild, viðgerð vegna rakaskemmda...........	27.340	0
Dalbraut, þak og rakaskemmdir...	22.451	0
Fossvogur, þök og utanhúss viðgerðir...................................	16.183	0
Aðalinngangur Eiríksgötu, viðgerð á þaki..............................	15.864	0
Rúmaþjónusta...	14.108	0
Hringbraut, ný DR stofa..	12.790	0
Annað..	39.807	27.553
Samtals	654.814	676.180

24. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld):

Vaxtatekjur spítalans, sem einkum eru af kröfum á skuldunauta, eru færðar til tekna í rekstrarreikningi á því tímabili sem til þeirra er unnið. Kröfur, þ. á m. vaxtakröfur, eru færðar niður í árslok vegna þekktrar eða metinnar tapsáhættu, sbr. skýringu nr. 29. Allur fjármagnskostnaður er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem hann fellur til.

Vaxtatekjur..	46.901	35.436
Gengismunur..	23.230	15.065
Vaxtagjöld...	(22.321)	(25.171)
Samtals	47.810	25.330

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SKÝRINGAR

25. Fjárheimildir og rekstur:

Á fjárlögum ársins 2015 voru Landspítala ætlaðar 45.770,1 m. kr. í ríkisframlag. Með launabótum, millifærslum og fjáraukalögum 2015 hækkuðu fjárheimildir vegna rekstrar ársins um 2.301,1 m. kr. Fjárheimildir Landspítala á árinu 2015 voru því samtals 48.071,2 m. kr.

	Fjárlög ársins 2015	Fjár- heimildir	Árs- reikningur	Mismunur
Laun og launatengd gjöld	(35.526.200)	(38.189.879)	(38.644.821)	(454.942)
Önnur rekstrargjöld	(12.474.400)	(13.507.812)	(13.588.679)	(80.867)
Stofnkostnaður og endurbætur	(2.047.600)	(2.419.890)	(2.413.565)	6.325
Sértekjur	4.278.100	6.046.381	6.631.525	585.144
Samtals	(45.770.100)	(48.071.200)	(48.015.540)	55.660

26. Hlutabréf:

Hlutafjáreign er hlutur Landspítala í Rannsókna- og háskólaneti Íslands hf. Sá hlutur er bókaður á nafnverði. Að auki er spítalinn lítill hluthafi í tíu einkahlutafélögum á Íslandi og einu félagi í Lettlandi, en þau félög teljast til sprotafyrirtækja. Landspítali hefur eignast hlutina án endurgjalds í peningalegum verðmætum, en fengið þá í stað aðstöðusköpunar, tímabundins vinnuframlags starfsmanna eða við framsal réttinda. Óvissa er talsverð um raunverulegt fjárhagslegt verðmæti flestra þessara hluta. Þeir eru ekki færðir til eignar í efnahagsreikningi.

27. Vörubirgðir:

Bókfært verðmæti vörubirgða spítalans hækkar um 0,4% milli áranna 2015 og 2014. Birgðir í árslok 2015 eru metnar á kostnaðarverði, eftir 7,5% niðurfærslu til varúðar vegna eldri vara.

	2015	2014
Lækninga- og hjúkrunarvörur	229.000	207.382
Lyf	215.944	224.323
Rannsókna- og röntgenvörur	233.562	253.915
Rekstrarvörur	57.336	47.565
Matvæli	15.265	15.135
Samtals	751.107	748.320

28. Skammtímakröfur:

Skammtímakröfur eru einkum vegna vörusölu eða seldrar þjónustu til Sjúkratrygginga Íslands, heilbrigðisstofnana og almennings. Í meðfylgjandi töflu eru tilgreindar útistandandi kröfur spítalans á helstu flokka skuldunauta í árslok.

Heilbrigðisstofnanir	196.068	201.831
Sjúkratryggingar Íslands	587.222	294.041
Einstaklingar	640.362	641.041
Fyrirtæki og ýmsar stofnanir	195.355	186.666
Fyrirfram greiðslur vegna tækjakaupa	0	155.744
Aðrar kröfur	359.912	138.835
Kröfur samtals	1.978.919	1.618.159
Niðurfærsla krafna	(201.784)	(201.586)
	1.777.135	1.416.573

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SKÝRINGAR

29. Niðurfærsla viðskiptakrafna:

Viðskiptakröfur spítalans í árslok eru færðar niður til að mæta þekktu eða áætluðu tapi. Niðurfærslureikningur í árslok og breyting hans á árinu er sem hér segir:

	2015
Niðurfærslureikningur 1. janúar 2015	201.586
Gjaldfærðar afskrifaðar tapaðar kröfur 2015	(135.983)
Framlag í niðurfærslureikning 2015	136.181
Niðurfærslureikningur 31. desember 2015	201.784

30. Langtímaskuldir:

Langtímaskuld í árslok er fjármögnunarleigusamningur við eignaleigufyrirtæki. Í ársreikningi 2015 er slíkur samningur flokkaður sem langtímaskuld þar sem samningskilmálar gera meðal annars ráð fyrir að verulegur hluti áhættu og hagur af fjárfestingu sé færður yfir á Landspítala. Vísað er til upplýsinga um eignaleigusamninga frá fyrri árum í skýringu nr. 36. Hreyfingar og staða fjármögnunarsamningsins er sem hér segir:

	Ógjaldfallnar eftirstöðvar		Núvirtar eftirstöðvar	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Greiðslur á næsta reikningsári	6.334	6.334	6.080	6.079
Greiðslur á öðru reikningsári og síðar	43.809	50.143	31.486	34.790
	50.143	56.477	37.566	40.869
Framtíðar vaxtagjöld	(12.576)	(15.607)		
Núvirtar eftirstöðvar	37.566	40.870		

31. Ríkissjóður:

Í efnahagsreikningi er greiðslustaða Landspítala við ríkissjóð tilgreind sérstaklega. Þessi staða sýnir mismun á milli ríkisframlags og greiðslna úr ríkissjóði til spítalans. Í árslok nam skuld spítalans við ríkissjóð tæpum 1.810 m. kr. Ríkissjóður hefur ekki krafist vaxta af þessari skuld. Staða og hreyfingar í þessum viðskiptum við ríkissjóð eru sem hér segir:

Staða 1. janúar 2015	(769.491)
Ríkisframlag 2015	48.071.200
Mótteknar greiðslur	(49.111.480)
Staða 31. desember 2015	(1.809.771)

32. Viðskiptaskuldir:

Viðskiptaskuldir eru að stórum hluta vegna lyfjakaupa og annarra vörukaupa frá birgjum.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SKÝRINGAR

33. Fimm ára rekstraryfirlit:

Í meðfylgjandi yfirliti er gerð grein fyrir þeirri þróun sem orðið hefur í rekstrarafkomu og efnahag spítalans á árunum 2011-2015. Fjárhæðir eru á verðlagi hvers árs.

Yfirlit yfir rekstur og efnahag áranna 2011-2015, á verðlagi hvers árs:

Fjárhæðir í millj.kr.	2015	2014	2013	2012	2011
Rekstur					
Tekjur	6.632	4.876	4.615	4.229	3.636
Gjöld	(52.233)	(46.861)	(43.557)	(39.815)	(36.998)
Stofnkostnaður og endurbætur	(2.414)	(2.318)	(1.737)	(875)	(1.173)
Gjöld umfram tekjur	(48.016)	(44.303)	(40.678)	(36.462)	(34.534)
Ríkisframlag samtals	48.071	43.554	39.194	36.478	34.539
Tekjuafgangur (halli) ársins	56	(749)	(1.484)	16	5
Efnahagur					
Áhættufjármunir	3	3	3	3	3
Veltufjármunir	2.559	2.187	2.302	2.325	1.680
Eignir samtals	2.561	2.189	2.305	2.328	1.683
Höfuðstóll	(2.905)	(2.961)	(4.435)	(2.951)	(2.967)
Annað eigið fé	183	183	183	183	183
Langtímaskuldir	34	38	41		
Skammtímaskuldir	5.249	4.930	6.516	5.095	4.467
Eigið fé og skuldir samtals	2.561	2.189	2.305	2.328	1.683

34. Sérsjóðir:

Landspítali hefur tekið að sér þjónustu við og fjárhagslega umsjón með ýmsum sjálfseignarstofnunum, sérsjóðum og verkefnum, sem tengjast starfsemi spítalans. Meðal annars er um að ræða fjárstýringu og reglubundna skráningu tekna og gjalda í fjárhagsbókhaldi, auk launabókhalds. Bókhald þessara aðila er ekki hluti af bókhaldi Landspítala.

Þessa sérsjóði má í megindráttum flokka í tvennt:

Sjóðir með staðfesta skipulagsskrá eða sjóðsreglur

Í þessum flokki eru 9 lögaðilar og 61 sjóður. Þeirra á meðal má nefna Vísindasjóð LSH, Berklaveikrasjóðinn Þorbjörg, Minningarsjóð Margrétar Oddsdóttur og Landspítalasjóð Íslands. Meðal stærstu einstakra undirsjóða Landspítalasjóðs eru sjóðir sem tengjast barnadeildum spítalans. Bankareikningar sem tilheyra þessum sérsjóðum eru samtals 43 og innstæða í árslok 2015 nemur samtals 509,1 m. kr.

Rannsóknar- og vísindaverkefni

Fjölmargir einstaklingar og hópar eru skráðir fyrir sjóðum er tengjast ýmsum sjálfstæðum rannsóknar- og vísindaverkefnum. Fjöldi bankareikninga vegna þessara verkefna í árslok 2015 er 207. Innstæður á einstökum bankareikningum eru mjög mismunandi, eða allt frá fáeinum krónum til 27,8 m. kr. Samtals eru innstæður á þessum reikningum í árslok 2015 um 597,7 m. kr.

SKÝRINGAR

35. Eignir utan efnahagsreiknings:

Fasteignir og aðrir varanlegir rekstrarfjármunir Landspítala eru ekki eignfærðir í efnahagsreikningi, sem er í samræmi við ákvæði um A-hluta stofnanir í lögum um fjárreiður ríkisins, nr. 88/1997. Í meðfylgjandi sundurliðun er tilgreint fasteigna- og brunabótamat þeirra fasteigna, sem tilheyra spítalanum í árslok 2015.

	Fasteignamat	Brunabótamat
Hringbraut	11.775.830	17.626.455
Fossvogur	5.184.169	8.646.070
Landakot	1.452.170	2.266.440
Kópavogur	1.771.450	1.774.200
Kleppur	1.428.336	1.622.958
Vífilsstaðir	904.425	1.221.821
Grensás	786.250	1.224.050
Tunguháls	442.550	574.900
Sumarhús starfsmanna	214.467	262.940
Aðrar eignir	2.207.550	2.613.960
Samtals	26.167.197	37.833.794

Aðrir varanlegir rekstrarfjármunir LSH utan efnahagsreiknings eru fyrst og fremst ýmis konar tæki og háþróaður búnaður, sem tengist starfsemi spítalans. Í skýringum nr. 30 og 36 má til hliðsjónar sjá þær skuldbindingar sem hvíla á LSH í árslok vegna kaupa á margs konar tækjabúnaði. Haldin er eignaskrá í samræmi við ákvæði laga.

36. Skuldbindingar utan efnahagsreiknings:

Orlof og annar launatengdur frítímaréttur

Óúttekið áunnið orlof starfsmanna hefur verið reiknað sérstaklega, en er ekki fært í ársreikninginn samkvæmt reikningsskilavenjum hjá ríkisstofnunum. Sama á við um annan sérstakan frítökurétt starfsmanna spítalans. Í meðfylgjandi sundurliðun er gerð grein fyrir skuldbindingum spítalans vegna áunnins orlofs og réttinda starfsmanna til frítöku í árslok 2015. Þessar skuldbindingar eru reiknaðar að meðtöldum launatengdum gjöldum.

	31.12.2015	31.12.2014
Sumarorlof	3.105.016	2.670.377
Hvíldartímafrí	921.981	692.122
Vaktafrí og annar áunninn frítími	285.905	265.170
	4.312.902	3.627.669

Samningar

Sjúkrahúsið hefur á fyrri árum gert marga eignaleigusamninga vegna fjármögnunar á kaupum á varanlegum rekstrarfjármunum. Þeir samningar hafa allir verið skilgreindir sem rekstrarleigusamningar, án tillits til samningsskilmála, og eftirstöðvar þeirra skuldbindinga því ekki færðar í reikningsskilin. Afborganir eru gjaldfærðar við greiðslu. Sjá í þessu sambandi langtímaskuldbindingu í skýringu nr. 30. Auk þessara framangreindu eignaleigusamninga hefur

SKÝRINGAR

spítalinn gert margs konar skuldbindandi hugbúnaðar- og þjónustusamninga vegna upplýsingakerfa. Gerð er grein fyrir helstu flokkum þessara skuldbindinga utan efnahagsreiknings á núvirði og greiðslubyrði vegna þeirra næstu þrjú árin í meðfylgjandi yfirliti.

	Skuldbinding	Til greiðslu		
	31.12.2015	2016	2017	2018
Tölvubúnaður	65.067	22.910	22.910	22.910
Lækningatæki og annar tækjabúnaður	362.522	130.092	88.930	87.841
Samtals vegna tækja	427.589	153.002	111.840	110.751
Hugbúnaðar- og þjónustusamningar	587.008	203.761	203.761	203.761
Samtals	1.014.597	356.763	315.601	314.512

Húsaleiga

Landspítalinn hefur gert nokkra húsaleigusamninga við leigusala, með mismunandi samningstíma eða uppsagnarfresti. Fjárhagslegar skuldbindingar spítalans vegna þessa næstu þrjú árin nema 568,1 m. kr. í árslok 2015.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

LANDSPÍTALI

Útgefandi: Landspítali í apríl 2016 | Hönnun kápu: Íris Jónsdóttir | Ljósmyndun: Þorkell Þorkelsson | Prentun: Ísafoldarprentsmiðja - Umhverfissvottun 141 825